

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- 25067

Aşağıdaki sorularımın **Aile Ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

G. Otlu
Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Erkek şiddeti nedeniyle hayatını kaybeden kadınların sayısındaki artış ciddi bir toplumsal sorun oluşturmaktadır. Kadın cinayetleri genellikle aile içi şiddet, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, yasalardaki yetersizlikler ve kabul edilen toplumsal değerlerden kaynaklanmaktadır. Kadınların eğitim almalarının engellenmesi ve ekonomik bağımsızlıklarının olmaması, aile içinde baba, erkek kardeş, eş ya da sevgili şiddetine karşı korumasız bırakmaktadır. Özellikle boşanma kararı alan kadınların yaşam hakları, yetersiz hukuki koruma ve şiddet uygulayan erkeğe verilen cezaların caydırıcı olmaması nedeniyle tehlikeye girmektedir. Medya aracılığıyla kadın cinayetlerinin çeşitli bahaneler ile normalleştirildiği de bilinmektedir. Basına yansıdığı şekilde çoğu kadın cinayeti, şüpheli ölüm ya da intihar olarak kayıtlara geçmektedir. Şüpheli ölümlere etkin soruşturma yapılmaması, çeşitli gerekçelerle cinayet işleyen erkek faillere iyi hal indirimleri, haksız tahrik gibi cezasızlık politikası uygulanması kamu vicdanını yaralamaktadır. Bunun bir örneği Pınar Gültekin davasında alınan Yargıtay kararıyla yaşanmıştır.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verilerine göre; 2009 yılında 109, 2010 yılında 180, 2011 yılında 121, 2012 yılında 210, 2013 yılında 237, 2014 yılında 294, 2015 yılında 303, 2016 yılında 328, 2017 yılında 409, 2018 yılında 440, 2019 yılında 474, 2020 yılında 300, 2021 yılında 280, 2022 yılında 334, 2023 yılında 315 ve 2024 yılında 394 kadın erkek şiddeti nedeniyle katledilmiştir. Bu rakamlara şüpheli kadın ölümleri dahil değildir.

İçişleri Bakanlığı'nın resmi verilerine göre, 2022 yılında 284 kadın cinayeti, 2023 yılında 309 kadın cinayeti, 2024 yılının ilk 10 ayında ise 276 kadın cinayeti gerçekleşmiştir. 32 kadın koruma altındayken öldürülmüştür. Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu 2008-2022 yılları arasında toplam 4.086 kadının öldürüldüğünü açıklamıştır. Şiddet nedeniyle hayatını kaybeden kadınlar için oluşturulan dijital anıt olan anitsayac.com sitesine göre ise 2022 yılında 409, 2023 yılında 418, 2024 yılında 445 ve 2025 yılı ilk üç ayında 71 kadın şiddet nedeniyle hayatını kaybetmiştir. Türkiye, OECD ülkeleri içinde kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri sıralamasında birinci sırada yer almaktadır. Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu tarafından yönetilen Ev İçi Şiddet Acil Yardım Hattı'na 2022 yılında 1.103 ev içi şiddet ihbarı yapılmıştır.

2024 yılında ise toplam 3.908 çağrı alınmıştır. Türkiye genelinde bulunan 143 kadın sığınma evi ev içi şiddetten kaçan kadınlar için yeterli olmamaktadır.

Anayasa, herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğunu tanımlamıştır. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne göre herkesin yaşam hakkına, özgürlüğe ve güvenliğe sahip olması gerekmektedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, kadına yönelik şiddeti engellemenin devletlerin sorumluluğunda olduğunu belirtmiştir. Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi, kadınların yaşam hakkının güvence altına alınması, kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır. Uluslararası sözleşmeler, 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un hükümleri etkin uygulanmadığı görülmektedir. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 2025 Yılı Faaliyet Planında ilgili bakanlıklar ile adalete erişim ve mevzuat, koruyucu ve önleyici hizmetler, toplumsal farkındalık, veri ve istatistikler konusunda iş birliği hedeflenmektedir. Ancak kadın cinayetlerinin ve şüpheli ölümlerin sayısına bakıldığında geçmiş yılların planlarının kadına yönelik şiddetle mücadelede yetersiz kaldığı anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye'de kadınları fiziksel, psikolojik, ekonomik ve cinsel şiddetten korumak için Hükümetinizin ne gibi çalışmaları vardır?
- 2- Bakanlığınız, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 2025 Yılı Faaliyet Planı'nda belirtilen adalete erişim ve mevzuat, koruyucu ve önleyici hizmetler, toplumsal farkındalık, veri ve istatistikler konusunda etkin çalışmalar yapacak mıdır?
- 3- Yasal düzenlemelere, uluslararası sözleşmelere rağmen kadın cinayetlerinin sayısı her geçen gün neden artmaktadır?
- 4- Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarınızın kadın cinayetlerini engellemedeki yeterliliğine yönelik bir araştırmanız var mıdır?
- 5- Kadına yönelik şiddeti ve aile içi şiddeti önlemeyi amaçlayan İstanbul Sözleşmesi'nin tekrar uygulamaya konması için girişimleriniz var mıdır?
- 6- Kadınların can güvenliğini korumak için tedbirlerin alınması, var olan yasaların etkin bir şekilde uygulanmasının sağlanması, cezasızlık politikasına son verilmesi, kadınlara hukuki, ekonomik, psikolojik destek mekanizmalarının yaygınlaştırması için girişimleriniz olacak mıdır?

7- Kadın cinayetlerinde indirimlerinin kaldırılması ve cezasızlık politikalarına son verilmesi için Adalet Bakanlığı ile iş birliğiniz var mıdır?

8- Kadın cinayetlerinin ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi için toplumu bilinçlendirecek ne gibi çalışmalarınız vardır?

9- Bakanlığınız verilerine göre son beş yılda kaç kadın öldürülmüştür? Öldürülen kaç kadının davasına Bakanlığınız müdahil olmuştur?

10- Türkiye’de mevcut kadın sığınma evlerinin artırılması için yasal düzenlemeler yapacak mısınız?